

LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS TARYBA

NUTARIMAS

DĖL ATSISAKYMO PRADĖTI TYRIMĄ DĖL ŪKIO SUBJEKTŲ VEIKSMŲ DALYVAUJANT CIVILINĖS AVIACIJOS ADMINISTRACIJOS ORGANIZUOTUOSE VIEŠUOSIUOSE PIRKIMUOSE ATITIKTIES LIETUVOS RESPUBLIKOS KONKURENCIJOS ĮSTATYMO 5 STRAIPSNIO REIKALAVIMAMS

2019 m. birželio 12 d. Nr. 1S-71 (2019)

Vilnius

(1) Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba 2019 m. birželio 12 d. posėdyje išnagrinėjo klausimą dėl atsisakymo pradėti tyrimą dėl ūkio subjektų veiksmų dalyvaujant Civilinės aviacijos administracijos organizuotuose viešuosiuose pirkimuose atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams.

Konkurencijos taryba n u s t a t ė:

(2) Lietuvos transporto saugos administracija (toliau – Pareiškėja) 2019 m. kovo 27 d.¹ Konkurencijos tarybai pateikė pareiškimą (toliau – Pareiškimas), kuriame nurodė, kad Pareiškėja yra pradėjusi vidinį tyrimą dėl Civilinės aviacijos administracijos (toliau – CAA) projekto „Civilinės aviacijos priežiūros paslaugų informacinės sistemos ir techninės įrangos įsigijimo investicijų projektas“ (toliau – Projektas) ir jį įgyvendinančių viešųjų pirkimų ir, kad juose įtaria Konkurencijos įstatymo pažeidimus².

(3) Pareiškėjos nuomone, CAA Projekto pirkimo sąlygos riboja konkurenciją ir galimai buvo parengtos tik vienam tiekėjui, t. y. UAB „TOWI“, kuri laimėjo Projekto viešąjį pirkimą, dėl ko buvo dirbtinai apribotos galimybės kitiems tiekėjams dalyvauti pirkime, o kiti Projektą įgyvendinantys viešieji pirkimai buvo dirbtinai išskaidyti. Šia apimtimi Pareiškimas 2019 m. balandžio 12 d. buvo persiųstas Viešųjų pirkimų tarnybai pagal kompetenciją įvertinti galimus viešųjų pirkimų vykdymą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimus.

(4) Pareiškime toliau nurodyta, kad vykdant ir įgyvendinant Projektą CAA 2016–2018 m. laikotarpiu organizavo ir pasirašė sutartis 5 viešuosiuose pirkimuose: 1. „CAA specialistų sveikatos duomenų administravimo modulio sukūrimas“ (toliau – Pirkimas Nr. 1); 2. „Rinkliavų modulio sukūrimas“ (toliau – Pirkimas Nr. 2); 3. „Elektroninių paslaugų modulio sukūrimas“ (toliau – Pirkimas Nr. 3), sutarties vertė – 45.980 Eur; 4. „Audito modulio sukūrimas“ (toliau – Pirkimas Nr. 4), sutarties vertės – 48.879,16 Eur; ir 5. „Kvalifikacijos modulio sukūrimas“ (toliau – Pirkimas Nr. 5), sutarties vertė – 45.000 Eur.

(5) Pareiškime įtarimus Pirkime Nr. 1, Nr. 2 ir Nr. 5 grindžia tuo, kad pirkimuose dalyvauti kviesti tiekėjai UAB „EECO“, UAB „Pronovus, UAB „Skaitmeninės sistemos“ ir UAB „Magnus os“ kvietimus dalyvauti priėmė ir komercinius pasiūlymus pateikė iš to paties IP adreso, be to Pirkime Nr. 5 pirmą vietą užėmęs tiekėjas UAB „Skaitmeninės sistemos“ dėl neaiškių priežasčių atsisakė pasirašyti sutartį, dėl ko didesniu kainos skirtumu laimėjo antra pagal eilę likusi įmonė UAB „Magnus os“. Pirkimuose Nr. 3 ir Nr. 4 įtarimai grindžiami tuo, kad kvietimas dalyvauti buvo

¹ Konkurencijos taryba kreipėsi į Pareiškėją su prašymu pateikti papildomos informacijos. Pareiškėja 2019 m. gegužės 14 d. Konkurencijos tarybai pateikė papildomus paaiškinimus, tačiau iš esmės naujos informacijos nepateikė. Skaitmeninė CD laikmena. Bylos 1 tomas.

² Bylos 1 tomas, 1-124 lapai.

išsiųstas UAB „EECO“, UAB „StarPrus“ ir UAB „Skaitmeninės sistemos“, kurios priėmė kvietimus ir pateikė pasiūlymus.

(6) Pareiškėja taip pat teigia, kad ūkio subjektų susitarime dalyvavo ir UAB „TOWI“, nes Pirkimuose Nr. 3, Nr. 4 ir Nr. 5 UAB „Skaitmeninės sistemos“ savo pasiūlymus teikė iš to paties IP adreso, kaip ir UAB „TOWI“, nors pastaroji nei viename iš (3) pastraipoje nurodytų pirkimų nedalyvavo. Tačiau iš Pareiškime pateiktos informacijos matyti, kad bendrovių IP adresai nėra vienodi³.

Konkurencijos taryba k o n s t a t u o j a :

(7) Konkurencijos įstatymo 5 straipsniu yra draudžiama sudaryti bet kokius susitarimus, kuriais siekiama riboti konkurenciją arba kurie riboja ar gali riboti konkurenciją, įskaitant susitarimus nustatyti prekių ir paslaugų kainas, pasidalyti prekės rinką teritoriniu pagrindu, pagal pirkėjų ar tiekėjų grupes ar kitu būdu, susitarimą nustatyti tam tikros prekės gamybos ir pardavimo kiekius, riboti techninę pažangą ar investicijas ir kt.

1. Dėl duomenų trūkumo, kurie leistų pagrįstai įtarti Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio pažeidimą

(8) Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 7 punkte nustatyta, kad Konkurencijos taryba priima nutarimą atsisakyti pradėti tyrimą, jeigu nėra duomenų, kurie leidžia pagrįstai įtarti Konkurencijos įstatymo pažeidimą.

(9) Pareiškėja nepateikė jokių duomenų, kurie leistų pagrįstai įtarti, kad Pirkimuose Nr. 3 ir Nr. 4 dalyvavusios bendrovės būtų sudariusios konkurenciją ribojančius susitarimus. Pareiškime dėl nurodytų viešųjų pirkimų yra nurodyta tik informacija, kokioms bendrovėms išsiųsti kvietimai dalyvauti pirkimuose, kokios bendrovės priėmė kvietimus ir pateikė pasiūlymus bei buvo pripažintos pirkimų laimėtojomis. Tačiau vien šios aplinkybės, t. y. kad tam tikros bendrovės pateikė pasiūlymus Pirkimuose Nr. 3 ir Nr. 4, neleidžia pagrįstai įtarti konkurenciją ribojančių draudžiamų susitarimų.

(10) Pareiškėja taip pat teigia, kad UAB „TOWI“ taip pat sudarė draudžiamą susitarimą kartu su Pirkimuose Nr. 3 ir Nr. 4 dalyvavusiomis bendrovėmis, kadangi UAB „Skaitmeninės sistemos“ nurodytuose pirkimuose teikė pasiūlymus iš to paties IP adreso kaip ir UAB „TOWI“ Projekto viešajame pirkime. Visgi, kaip nurodyta nutarimo (6) pastraipoje, UAB „TOWI“ nurodytuose pirkimuose nedalyvavo, be to, UAB „Skaitmeninės sistemos“ ir UAB „TOWI“ IP adresai skiriasi, taigi nėra pagrindo įtarti, jog UAB „TOWI“ galėjo prisidėti prie tariamo draudžiamo susitarimo sudarymo.

(11) Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, konstatuotina, kad Pareiškėja nepateikė įrodymų, kurie leistų pagrįstai įtarti, kad ūkio subjektai Pirkimuose Nr. 3 ir Nr. 4 būtų sudarę draudžiamus susitarimus Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio prasme.

2. Dėl Konkurencijos tarybos veiklos prioriteto taikymo

(12) Pagal Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punkto nuostatas, Konkurencijos taryba turi teisę priimti nutarimą atsisakyti pradėti tyrimą, jeigu pareiškime nurodytų faktinių aplinkybių tyrimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioriteto.

(13) Konkurencijos taryba 2012 m. liepos 2 d. nutarimu Nr. 1S-89 patvirtino savo veiklos prioritetą – atlikti tyrimus ar kitaip įsikišti į rinkos veikimą, jei toks įsikišimas galėtų reikšmingai prisidėti prie veiksmingos konkurencijos apsaugos ir taip užtikrinti kuo didesnę vartotojų gerovę. Tuo pačiu nutarimu patvirtintame Konkurencijos tarybos veiklos prioriteto įgyvendinimo principų apraše (toliau – Aprašas) buvo nustatyti pagrindiniai principai, kuriais vadovaujantis Konkurencijos taryba priima sprendimus dėl tam tikro tyrimo atlikimo tikslingumo ir apimties. Vertinant, ar tyrimas atitinka

³ Bylos 1 tomas, 10 lapas.

veiklos prioritetą, vadovaujamosi Apraše nustatyto racionalaus išteklių naudojimo principu. Kaip nurodyta Aprašo 5 punkte, nė vienas iš principų neturi iš anksto nustatytos lemiamos įtakos Konkurencijos tarybos sprendimui dėl konkretaus tyrimo atlikimo, tačiau Konkurencijos tarybai gali pakakti įvertinti tyrimą pagal vieną iš principų, kad galėtų priimti sprendimą dėl tyrimo tikslingumo ar apimties.

(14) Vertinant Pareiškėjo prašymą pradėti tyrimą dėl ūkio subjektų veiksmų CAA organizuojuose viešuosiuose pirkimuose bei šio Pareiškimo atitiktį Konkurencijos tarybos veiklos prioritetui, atsižvelgtina į Aprašo 8.3 punkte įtvirtintą racionalaus išteklių naudojimo principą.

(15) Pagal Aprašo 14 punktą, vadovaudamasi racionalaus išteklių naudojimo principu, Konkurencijos taryba sieks atlikti tyrimus, kuriems reikalingi Konkurencijos tarybos ištekliai būtų proporcingi tikėtiniems tyrimų rezultatams. Remiantis Aprašo 15.1 ir 15.2 punktais, Konkurencijos taryba, be kita ko, vertina konkretaus tyrimo tikslus bei tikimybę juos pasiekti ir tyrimui atlikti reikalingą laiką, o taip pat būtinus bei turimus žmogiškuosius ir finansinius išteklius.

(16) Nagrinėjami CAA pirkimai yra mažos vertės, o pirkimų sutartys jau įgyvendintos. Įvertinus Konkurencijos tarybos šiuo metu atliekamus tyrimus ir turimus Konkurencijos tarybos žmogiškuosius ir finansinius išteklius bei nagrinėjamus pirkimus, spręstina, kad šis tyrimas neatitiktų racionalaus išteklių naudojimo principo. Be to, vienas iš nagrinėjamus veiksmus atlikusių ūkio subjektų bankrutavęs⁴, o kito ūkio subjekto tėra žinomas registracijos adresas, kuriame ūkio subjektas tikėtina nevykdo jokios ūkinės veiklos⁵, todėl tyrimo atlikimas pareikalautų neproporcingų Konkurencijos tarybos išteklių ir apsunkintų galimybę pasiekti tyrimo tikslus. Apibendrinant tai, kas išdėstyta, ūkio subjektų veiksmų CAA vykdytuose viešuosiuose pirkimuose tyrimas neatitiktų racionalaus išteklių naudojimo principo.

(17) Įvertinus šias aplinkybes, konstatuotina, kad Pareiškėjo nurodytų faktinių aplinkybių tyrimas neatitinka Konkurencijos tarybos veiklos prioriteto ir sudaro pagrindą atsisakyti pradėti tyrimą, kaip numatyta Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 8 punkte.

(18) Kaip nurodyta Aprašo 6 punkte, Konkurencijos tarybos sprendimas atsisakyti pradėti tyrimą dėl to, kad jis neatitinka veiklos prioriteto, nereiškia, kad ūkio subjektų veiksmai negali pažeisti Konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimų. Atitinkamai toks Konkurencijos tarybos sprendimas neriboja nukentėjusiųjų asmenų teisių, įskaitant ir Pareiškėją, vadovaujantis Konkurencijos įstatymo 44 straipsnio 1 dalimi, kreiptis į teismą dėl žalos atlyginimo.

Vadovaudamasi Konkurencijos įstatymo 24 straipsnio 4 dalies 7 ir 8 punktais,

Konkurencijos taryba n u t a r i a :

Atsisakyti pradėti tyrimą dėl ūkio subjektų veiksmų dalyvaujant Civilinės aviacijos administracijos organizuojuose viešuosiuose pirkimuose atitikties Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatymo 5 straipsnio reikalavimams.

Nutarimas per 20 dienų nuo įteikimo dienos gali būti skundžiamas Vilniaus apygardos administraciniam teismui.

Pirmininkas

Šarūnas Keserauskas

⁴ Bylos 2 tomas, 1 lapas.

⁵ Bylos 2 tomas, 9-10 lapai.